

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího
 bakalářské práce
 posudek oponenta
 diplomové práce

Autor/ka: Miroslav Kettner
Název práce: Studium inverzního katalyzátoru CeO_x / Rhodium
Studijní program a obor: Fyzika, FPIP
Rok odevzdání: 2013

Jméno a tituly vedoucího: Doc. RNDr. Václav Nehasil, Dr.
Pracoviště: KFPP MFF UK, V Holešovičkách 2, 180 00 Praha 8
Kontaktní e-mail: nehasil@mbox.troja.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

- originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

- veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/opponenta:

Diplomová práce Bc. Miroslava Kettnera se zabývá studiem vlivu oxidu ceru na katalytickou oxidaci CO na površích rhodia. Aby byl zvýrazněn vliv oxidačního stavu Ce v oxidu ceru, byl zvolen modelový systém inverzního katalyzátoru (nespojité vrstvy CeO_x nanesené na Rh podložce). Zde, vzhledem k relativně malému množství oxidu ceru, který může uvolňovat kyslík do reakce, probíhají veškeré změny závislé na množství tohoto kyslíku a tedy na oxidačním stupni ceru rychleji než na katalyzátoru klasickém. Lze tedy snadněji sledovat dynamiku reakce a její změny s chemickým stavem oxidu ceru.

Diplomová práce byla inspirována publikovanými výsledky zahraničních kolegů (S. Eck a spoluautoři), kteří systém inverzního katalyzátoru zkoumali metodami elektronové spektroskopie (XPS, el. spektroskopie stimulovaná synchrotronovým zářením) a závěry činili z výsledků získaných před a po interakci vzorku s molekulami plynů. Hlavním úkolem diplomové práce bylo za podmínek srovnatelných s publikovanými pracemi proměřit dynamiku reakcí na povrchu inverzního katalyzátoru metodami Tepelně programované desorpce a reakce (TPD, TPR) a Molekulárních svazků (MB). Výsledky měly být interpretovány se zřetelem k chemickému stavu CeO_x a jeho změnám v průběhu reakce.

Diplomant provedl experimenty s růstem napařovaného oxidu ceru na různých podložkách se zaměřením na stanovení tloušťky deponované vrstvy a porovnání různých metod jejího určení. Nejvíce měření proběhlo na polykrystalické Rh folii a na monokrystalu Rh(111). Byl sledován vliv podmínek při depozici (UHV či kyslíková atmosféra) na chemický stav připravené vrstvy a dále jeho cyklické změny při opakovaných oxidacích a redukcích i změny nevratné po zahřátí vzorku na určitou teplotu. Prokázal vznik povrchové slitiny po redukci CeO_x depozitu. Při experimentech oxidačních i redukčních byly sledovány změny stavu vzorku pomocí XPS, reakční odezva vzorků při interakci s molekulami plynů pomocí metod TPD, TPR a MB a v případě monokrystalické Rh(111) podložky i uspořádání povrchu a struktura adsorbovaného plynu metodou LEED. Na závěr experimentální práce byla provedena měření s molekulárními svazky CO a O_2 (Steady state experimenty) pro vyhodnocení katalytické aktivity zkoumaného systému. Bylo získáno velké množství dat, která diplomant vyhodnotil a interpretoval s použitím poměrně velkého množství literatury. Opíral se zejména o znalosti o elektronových spektrech CeO_x a dále o povrchových strukturách a elektronových spektrech adsorbovaného kyslíku a CO. Navrhl a odůvodnil reakční mechanismus probíhající na povrchu inverzního katalyzátoru a ukázal na důležitost rozhraní oxid – kov při katalytické oxidaci CO. Tyto výsledky je možno považovat za největší přínos předložené práce.

Práce je sepsána v rozsahu 62 stran, má standardní strukturu. Obsahuje stručný a přehledný popis problematiky a experimentálních metod a postupů. Výsledky a jejich interpretace jsou obsaženy na 36 stranách a shrnuty v kapitole Závěr. Interpretace získaných dat nejsou jednoduché, ale kapitoly, které se jimi zabývají, jsou dostatečně přehledné a srozumitelné.

Práce byla přerušována mnoha technickými problémy, za které diplomant nemohl, ale na jejichž odstranění se aktivně podílel. Tím ztratil mnoho času, současně ale prokázal značné technické schopnosti.

Vzhledem k rozsahu a kvalitě práce i vzhledem k veškeré činnosti Bc. Miroslava Kettnera navrhuji předloženou práci přijmout jako diplomovou a po úspěšné obhajobě ji hodnotit známkou .....

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

Nemám otázky.

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího: Praha, 3. 5. 2013